

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyen szám 10 kr. Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 frt. Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz Takács R. István e. pénztárnokhoz intézendők.

Felolós szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó lap tulajdonos:

A muraszombati gazd. fők-egylet.

Készítők, levelek és egyéb szerkesztésügyi költsémenye a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 hasábnos peitászr egyezri hirdetésnél 10 kr többzszori hirdetésnél soronként 5 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyílttér peitászra 25 kr.

A telefon.

A vármegyei telefon-hálózatnak Muraszombata való bevezetése iránt megindított mozgalom olyan eredményesen folyt le, hogy a telefonnak Muraszombata való bevezetése most már biztosítottnak tekinthető.

Minden bizonyára oly vívmány ez is, a melyet városunk fejlődése szempontjából kicsinyelni nem lehet.

Közvetlen összeköttetést nyerünk, élőszóval cserélhetjük ki gondolatainkat, nem csak a vármegye székhelyével, hanem a vármegye többi jelentékenyebb pontjaival is, melyekkel többé-kevésbé szintén van érintkezésünk: Szent-Gotthárdal, Körömmel, Kőszeggel stb.

De ezek az előnyök mind elenyésző csekélységek ahhoz az előnyhöz képest, a mi ránk s az egész járásra hárulna akkor, ha a telefonhuzal Muraszombattól tovább vezetnék a járás fontosabb községeibe, például a körjegyzői székhelyekre. Szóval ha a megyei hálózat kiegészítették egy járási telefonhálózattal, mely utóbbinak központja nálunk természetesen Muraszombat lenne.

Mert utóvégre Muraszombat maga ma is össze van kötve akár Szombathelyel, akár az előbb említett járási székhelyekkel, szóval az egész nagy világgal a távirtda útján.

De nélkülözünk minden modernabb kapcsolatot járásunk egyes községeivel.

A ki a viszonyokat ismeri, az nagyon jól tudja, hogy például Hidegkúttal, Bodóhegygyel, Vízlendvával, Felső-Lendvával Steierországon Regedén át történik a postaközlekedés s hogy például Péterhegyre, mert nincs helyben postahivatal s a községi küldöncök csak hetenként kétszer jár át Tötke-

resztra, a Muraszombattól elindított levelet negyed-ötödnapra kapja meg a címzett. (Párisban előbb megkapná.)

Hogy ilyen viszonyok között mennyi nehézséggel kell az egyes hivataloknak megküzdeni, hogy a sürgősebb ügyeket elláthassák, hogy a rövid határidőjű meghívásoknak megfelelhessenek, hogy hányszor szenved az egyes ügyfelek érdeke vagy a közérdek a késedelmes összeköttetés miatt, — azt megint csak az tudja, aki a járási vagy jegyzői hivatalok belétét ismeri.

De más tekintetben is mennyi kiszámíthatatlan előnyvel járna ez az összeköttetés Faluhelyen — hol 2—3 óra járásnyira van az orvos, vagy ha van is a közelebben egy orvos, de súlyos beteghez egy második orvos meghívása válik szükségessé, mily megnyugtató lenne, ha nem kellene az orvosért 2—3 órai utat kétszeresen megtenni, hanem a telefonon lehetne meghívni a beteghez. Kétféle órai idő megtakarítás sokszor egy emberélet. Mily előny volna, ha a táviratokat nem czammogó gyalogküldönczök, hanem villamszárnnyon a telefon továbbíthatná a vidékre.

Nem is fejtegetjük ezt tovább. Közhasznúsága egy sem lehet vitás e tervezetnek. Hanem áttérek a bökkenőre, — a felállítási költségeire.

Az állam felállítaná a vezetékét mind-egyik helyen a saját költségén, ha jelentkeznék 3—3 előfizető. Mikor azonban Muraszombatan is csak nagy utánjárással lehetett a 2 előfizető (mert a harmadik maga a vármegye) összehozni, — akkor nem remélhetjük, hogy sikerüljön előfizetőket kapni a kisebb vidéki helyeken.

Nem marad tehát más hátra, mint a ve-

zetéket és a telepeket, a törvényhatóság némi támogatása mellett, a községek költségén állíttatni fel.

És ez nem is volna olyan nagy áldozat, mint a milyennek látszik. Csendlakra, Hidegkútra elmehetne a huzal — kevés kiegészítéssel — a távirtdaoszlopokon. Mártonhelyre, Prosznyákfára elmehetne a felállítandó megyei telefonvonal oszlopain. Hidegkútról nincs valami messze Vízlemda—Felső-Lendva, másfelől Bodóhegy, Mártonhelyről könnyű az összeköttetés Battyándal, Prosznyákfáról Tötkekeresztrrel s innen Péterhegygyel, — s akkor át van hálózva egész járásunk.

Ugy tudjuk, hogy járási hatóságunk felterjesztéshez fog intézni a vármegyei törvényhatóságok a járási hálózat kiépítése iránt s akkor, ha községeink vezetékben meglesz e vállalat irányában a lelkesedés — mert a törvényhatóság támogatásában nem kételkedünk — járásunk egy oly intézménnyel fog gazdagodni, melyért meg a késő utókor is hálaival fog adózni a megalkotók emléke iránt.

(Sz.)

A burgonya mivélésének egy igen előnyös módja.

En ezen termény alá mindenkor ősszel szoktam trágyázati és a trágyát alászántva jövő tavaszal három heti időközben kétszer jó mélyen megszántatom. Az így elkészített szelőkötő földbe szoktam úgy ápril hó közepén az ültetést végezni és pedig következőképen: A közön egy méter távolságon egymástól keresztben egy kis kapavágás vagyis 5 hüvelyk mély barázdát húzok és abba rakatom egy lábnyi távolságon egymástól a mag-krumplit és pedig mindenkor szép csiraképes óreg krumplit; az így lerakott mag-krumplit csak 3—4 hüvelyk földdel takarítatom be és pedig azért, hogy ez a kis réteg föld

NYITÁRSZÓ

A kisértetben.

Németből fordította: Terenta János.

— Elbeszélés az életből. — (Folytatás.)

Ily kemény megpróbáltatások, a melyek nincsen értek; ily megalkodott balsors minden dolgunkban; ily émszét gondok a csak mindennapi kenyéért: nem lehetnek nemestől befolyással az emberre, csak elrontják azt. Nincs igazság! csak szerencse és balszerencse van. Mind csak a véletlenség; az osztja vakon sorsunkat, mely nekünk osztályrészül jut. Né légy balga! és ne bekiált ki-értésről, hanem tekintsd a dolgot mint szerencsét, a mely után csak nyúlnod kell, hogy nyomorúságunknak valahára vége szakadjon.

„Sajnos! már régen vettem nálad észre, hogy nyomorúságunk téged megingatott az Isten és emberek iránti bizalomban.”

Azán igazán gondolod, hogy e pénzben Isten áldása benne!

Mari keservesen nevetett... Közszlín azonban folytatta:

„Hány köny és verítékepp rugad nek ember pénzén, a kik uszora, játék vagy más csúszal módon szerették azt; és I-het hogy ny-es emberek világot, palotákban laknak, köny-es fogatokon járnak, tekintély és tisztelet környézi őket, és mindenkint kinevetésnek, a ki nekik azt mondánák: hogy szegélyűk gazdaságukat. Boldogokunk kétszának. De az mind csak látszat. Ha lekitté-

meretük nem tiszta, önbecszereltük nincs. Nem mondhatják pirulás nélkül, hogy becsületes emberek. És aztán az ilyen pénzben Isten áldása soha sincsen. — „Maria!” szólt Közszlín, azon öntudatot, hogy becsületes ember vagyok, száz ennyiert sem adnám oda.”

„Mit ér az öntudatod és mit értel ve? Hová jutottál? A koldusbotra. Vess csak egy pillantást vissza a muldra. Munkaképes, tehetős és ügyes kereskedő vagy; három nyelven beszélés; nem vagy sem iszákos, sem kárlyás; hivatalosodak és c-aládódnak élés. Szép állásod volt; a főnököd társul is akart; erre jött a veje, a ki nemcsak hogy helyetted társnak csapott fel, hanem téged szép lassucskán állásodból is kiltart, mert beusó barátját szemelte ki arra. És volt 10 évi hí szolgálatodnak jutalmal Szeresztél újra tisztességes állást. Kötelességeidnek hi teljesítése által már közel álltál ahhoz, hogy az előbbiekhez hasonló bizalmi álláshoz juss és erre: főnököd szerencsétlenség folytán szépen megbukott. Hiába pályázol annyit úras helyre, mindenhol azt mondják, hogy túlsok a munkáért; legjobb ajánló bizonytalanvagy mit sem érnek; azok, a kiknél kopogtatás, bizalmatlanok irántad; és ezen nem is csodálkozhatsz, mert régen foglalkozás nélkül vagy is ruhadtól is visszarúdnak, mely napról napra kopotabb lesz. Azt senki sem hiszi, hogy a bal-ors állás. Gyánakódólag néznek rád, mert oly soká állás nélkül vagy. A kinek a szerencse elhagy, azt elhagyják az emberek is. Nincs annak már b-estléte. Mind-n munkát elfogadna, a mely kinalkózik; iragatsz csakély napi díjart ügyvédoké, de ez a foglalkozás is bizonytalan, yo-

moroság és sokszor nincs is munka. Az a csekély pénz, melyet én kézi munkával keresek, a legszükségesebbre sem elég. Egyik lakásból a másikba vándorolok, mert a nyomorosság kényszerít arra és mindig nyomorúságosabb lesz otthonunk. Most már csak e szük padlászobára kerül. Hát ha még annyunk sem lesz! Nem tudom, hogyan tudjak majd ujvére a lakásbért megfizetni! A tél közepén majd szépen kiraknak bennünket az utcára. — És akkor? Oh Gerhard, nem jutnak eszedbe kis gyurmekünk? Se Isten, se ember nem könyörül rajtuk, légy te könyöröltes irántunk! Ott a menekvés, nincs más, nyúl csak hozzá!”

„Marim, szólt ő végre, miközben nejt gyengéden magához szoritá; van valami, a mi minden pénznel és vagyonnal értékesebb és ez a tiszta lelkiismeret. És van, a mi a szegénységűnél is rosszabb és ez a betegség — a halál. Az első addig megöriztük, a másiktól is az Isten megóvott, a mit neki előggé meghálálni nem tudunk. Gondolj csak a szegény fiatal beteg asszonyra itt alattunk. Hányszor irigyltetlén sorsukat, mert azoknak mindenkint, a mit az ember csak kívánhat, megvolt; a férjének magas, független állása van, és az asszonyának is mily szép hozományai volt. En bár földhöz ragadt szegény vagyok, mégsem c-erelnek most több; hisz a mi férjünk n világon legkedvesebb, t. i. a neje, most élet és halál közt lebeg.” — „Lásd Marim,” folytatta, a míg a nejét a szegénység ágyhoz vezette, hol a három fiú-ka édesen aludt, „nézd e képet, mily édesen alsznak, mily rendes a lel-gyűlék, Gyermekünk egészségesebb és mi csak azért is nagyon boldogok lehetünk.” (Folyt. köv.)

lesznek magvizsgálóra azon népfelkeltésre kötelezettek is, kik a múlt évi őszi népfelkeltési szellemalkalmával básti foglyokhoz utatták a népfelkeltési kötelezettségéből való elbocsátásukat kör-látogatni.

Végzetes szerencsétlenség. Kuzma Teréz szidalmazói szállórná Kuzma Miklós nevű 9 éves fiát f. hó 10-én az ottani malomban levén látta, hogy a molnár-legény hogy vagdálta fel a jeget a kerekek mellett, a fia is kedvet kapott ehhez a munkához, előkerített valahonnan egy baltát s a molnár legény elhívására után a malomgáthoz ment és baltájával a kerek lapátjairól lecsúszott jégcsapokat akarta letörölni, de a kerek elkapta s magával ragadta úgy, hogy a szerencsétlen a molnárkerek alá került és olyan súlyos zúdítások szenvedett, hogy harmadnapra, mikor a muraszombati kórházba akarták szállítani, utközben meghalt.

x **Működés nagy kiadású gyűjteményét Ungváry László czeplédi hírnemes gyűjteménye iskolájának mai számunkban közlő t-t hirdetésére felhívunk, különben kiemeljük, hogy nevzetlenül a százezrekre menő mindenféle nemes esemény felül még mintegy 1.500.000 drb 1, 2 és 3 éves gyűjteménye vadonca van eladásra kezzen, meg pedig: körte, alma, birs, douczna, paradicsom, szilva, prunas-myrobolano, Saint-Julien, besztercei szilva, eper, szaj meggy, sárga-bironszék mandula és kékényből.**

x **A válság.** — Műveljük, tanítsuk a népet. — Az egész ország válsággal küzd Nap-nap után más vidéken üti fel a fejét az inség, különösen a földműves és kisiparos osztályt sújtják nehéz megélhetési viszonyunk Politikai törekvéseink egyik legfontosabb feladatát most, ezeknek az osztályoknak a helyzetén való segítség kell hogy képezze, érvényre kell juttatni Magyarországon a kisenberek politikáját. Ezt czélozza egy rövid idő alatt sok ezer példányban elterjedt népies lap, a „Független Újság”, melyet Baross Károly a „Hazánk” felelős szerkesztője ad ki. Politikai függetlenség, élénk érzék a gazdasági és kisiparos osztályok érdekei iránt jellemzik a „Független Újság”-ot, mely a politikai, gazdasági, ipari, saziprodalmi események gazdasági illusztrációival közegetti a nép igényeit, felelősi politikai és gazdasági érettségét, nemességi ízlését. Fő érdeme pedig olcsósága. A minden vasárnap gazdag tartalommal megjelenő „Független Újság” előzetési ára egy évre 2 ft, félévre 1 ft. Mai számunkhoz mellékeljük prosp-étusát, amit ajánlunk olvasóink figyelmébe.

HIRDETÉSEK.

Mária-czepli Gyomor-cseppek

Magyarországi forrást: **Török József** gyógyszerárta Budapest, Király utca 12 sz.

A veszejeg és alárást tüzetesen tessék megkötenni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyított”.

A Mária-czepli gyomor-cseppek valódián kaphatók

Muraszombatban Bölcös Béla gyógyszerártaiban.

Mária-czepli Gyomor-cseppek.

Közgazdaság. A válság. — Teremtünk új gazdasági politikát. — Azok az aranyhegyek, a melyeket Magyarország gazdasági helyzetéről már évek óta élénk festenek, mint a szappanbuborékok tűnnek el a mindinkább előre törő gazdasági valósággal szemben. A fővárosi bankok és penzintézetek fényes mérlegét az állami felelősök milliós hamis képet mutattak, sőt mostarogósen r-jtettek el a gazdasági tükört, amely felá rohanosan halad az ország népessége, mezőgazdasággal és kisiparral foglalkozó lakossága az utolsó 10 év alatt 1050 millió forinttal szapo o-dott a magyar földirték t-rté, a budapesti búr-és bankvilág millió a mozgósított nemzeti ingatlan vagyon ingóvá tétele által jöttek létre, s tulajdonké nem az ország vagyoneoedása, hanem az ország szegényesedéseinek a jelei. Ha nem cselekszik gyorsan ez az ország, ha nem mésziazi, követel, teremti melőbb egy egészen új és erős gazdasági politikát, főnkre megy egyrészt a kö-

zép- és a kisenberek osztálya, másrészt oda dobjuk népüket a szociális forradalom karjai közé. Es ezt a tükörtől érezni fogja nemesek a termelő és iparos, de vele együtt a nemzet értelmisége is. Ennek az erőfesz, új gazdasági politikának a létrehozása az előrendelt politika szükség ma Magyarországon. Ezt akarta elérni a Budapestben május hóban tartandó nagyszabású Országos gazdaságkongresszus, és ezért a f. hó, ezért alakult a „Hazánk” napilap, 350 független földirtékos és gazda alapította ezt a kormány és politikai pártok befolyásától ment napilapot a magyar föld, kisipar és a honoratársak érdekeinek védelmére. A különben is minden irányban gazdag tartalmu lap elterjedése tehát egyenlő: az agrár-politika terjedésével. A „Hazánk” programját lapunk mai hirdetésű rovata közli, ajánljuk figyelmébe mind-azoknak, akiket a lap által képviselt új politikai irány érnél, vagyis az ország minden művelt emberének.

FŐVÁROSI LAPOK
politikai és szépirodalmi napilap.

Felelős szerkesztő: **PORZSOLT KÁLMÁN.** Kiadás-mlajdonos: **ATHENAEUM RÉSZV.-TÁRS.**

A család minden tagja megtalálja a maga olvasmányát. A **hölgyeknek**: a legjellemzőbb regény, elbeszélés, költemény, szellemes tárcza, divattudósítás, érdekes újdonság-rovat, karcolatok. Az **uraknak**: becsületes magyar politika, mely minden párttól teljesen független, a legjelentősebb értesítések, megvesztegethetlen közgazdasági rovat.

Az összes-napilapoktól eltérő új szellem. Megjelenik mindennap finom kiállításban. Vasárnaponként külön meglepetés.

!! Gyönyörű aktuális illusztrációk!!

Ingyen! Ingyen!

Az április hó elsőjével belépő új előfizetők (hónaps előfizetők is) ingyen kapják a „Fővárosi Lapok” farsangi emléket, mely az 1895 ulti farsang történetét tartalmazza az ország összes hálózó hölgyeinek névsorával.

A furdőidő alkalmával a „FŐVÁROSI LAPOK” nyújtja a legszórakoztatóbb olvasmányokat.

A „Fővárosi Lapok” előfizetési ára:

Egy óra: 1 ft 20 kr., negyedévre 3 ft 50 kr., félévre 7 ft., egész évre 14 ft.

Allandó kedvezmény: a „Fővárosi Lapok” előfizetői olcsóbban kapják a **Wohl Janka** által szerkesztett **Magyar Bazár** c. iműd remek **heti divatlapot**, mely a fővárosi L pakkal együttesen előfizetve egy **negyedévre 5 ft.**

Metalczánymot levelezőlapon nyilatkozótt óhánra 8 napig ingyen és bérmentve küld a „FŐVÁROSI LAPOK” kiadóhivatala bérletnek.

Czím egyszerűen:

A „FŐVÁROSI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-tere 3. szám.

